

NGƯỜI TÌNH CHUNG THỦY (1)

(Tập Ghi).

*Gửi hai anh Nguyễn Quang Vui & Lưu Chánh Quỳnh;
nhớ lại một thời chia xẻ vui buồn
trên tiếng violon
và giọng kèn của nhau.*

Tôi vẫn gọi cây violon là “người tình đầu tiên” trong đời mình. Nói “đầu tiên” có nghĩa là “vẫn còn người thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ bảy” nào khác?

Đúng; nếu định nghĩa hai chữ “người tình” qua một con người bằng xương bằng thịt.

Và cũng “không đúng” bởi vì ngẫm tới ngẫm lui mấy chục năm, tôi chỉ yêu *HAI-người-tình-nhập-chung-thành-MỘT: Cây bút và cây đàn.*

Cả hai đều yêu tôi. Cả hai luôn song hành cạnh nhau để, tùy theo trạng thái nội tâm hay hoàn cảnh sống riêng tôi mà “người này” hoặc “người kia” xuất hiện, đem cho tôi đam mê và niềm an ủi.

Điều này tôi đã có đề cập đôi lần ở các bài viết khác.

Hơn một năm rồi, từ buổi nghe tin chết của anh Phùng Kim Ngọc ở Dalat, tôi không cầm lên cây violon nữa. Các âm thanh nào xa cũ hễ thoáng hiện trong óc là tôi xóa vội nó đi. Cứ tự buộc mình “*Phải quên! Phải quên tất cả!*” Một tay đệm piano tuyệt diệu đã nằm xuống thì phần solo violon của tôi nào có làm nên được việc gì?

Vậy mà hai bữa nay, tự dưng trái tim trĩu nặng, nỗi buồn từ đâu xô ập đến. Nhìn khu vườn rực sáng những tia nắng lại nghĩ đến giọt nắng Nha Trang và nắng Sài Gòn. Đôi chân cứ quậy thềm một chuyến đi.

Cứ vậy, tôi nằm suốt hai ngày trên giường, nhìn qua khung cửa sổ những tàng thông xanh cao ngất tự tay tôi và Âu Cơ trông hai mươi năm trước... tâm tư ủ rũ. Mười ngón rời rã không còn đủ sức động đậy bàn phím để trút hết nỗi lòng vào đó.

Thoáng chốc đâm nhớ da diết Người Tình Âm Nhạc, nhớ lại những quãng thời gian **TRƯỚC** và **SAU KHI** đi vào đời anh Ngọc rồi lại... đi ra, tôi từng là một tay *violoniste* đơn độc và vẫn chỉ người tình đầu tiên cận kề yêu dấu!

Thật nhanh, tôi vùng dậy, đem cây *violon* ra, ôm vào ngực, lại so giây nắn phím suốt cả ngày trời.

Thấy những ngón tay còn cứng và giọng đàn không ngọt, kết quả của những tháng năm bỏ quên cây đàn để sống cùng cây bút, nên, ngời thừ ra mà nhớ những tháng ngày còn cùng cây *violon* phiêu bạt khắp nơi.

Trong những hình ảnh của quá khứ xa xăm, có tên anh Nguyễn Quang Vui, *chef d'orchestre* ban nhạc Sao Mai, từng “thâu” vào dưới trướng anh những tên tuổi âm nhạc như Duy Quang, Duy Cường, Phạm Ngọc Cung (và cả Thu Vân!).

Thế là bốc điện thoại gọi anh. Không hy vọng anh bắt máy và cũng không tin đó là số đúng. Nào ngờ, anh bắt thật. Tôi nói:

“Em đang đau khổ vì người tình âm nhạc không còn yêu em nữa. Nghĩ tới anh, ngưng đàn, gọi cho anh. Em nhớ một buổi chiều tháng 2 năm 1976, tại nhà Duy Quang, sau khi nghe em tấu lên một đoạn khúc anh vừa viết riêng cho *violon* làm câu dạo đầu trước khi Duy Quang cất giọng, trong tiếng vỗ tay ca ngợi của bạn bè, anh đã ôm em vào ngực và nói: ‘Cho dầu có mắt gì cũng được nhưng em đừng bao giờ để mắt tiếng *violon* truyền cảm của em.’”

Câu chuyện hai anh em miên man cảm xúc qua điện thoại.

Những cái tên bạn bè đã chết được nhắc (Phạm Đình Chương, Phùng Kim Ngọc, Duy Quang, Phan Kiên, Cảnh trống, Chót *basse*, Lê Vũ Cầu, Thanh Hải...),

luôn những bạn bè còn sống hay biệt tăm nơi góc biển chân trời (Cung *piano*, Tài *guitare* Sài Gòn, Chánh *basse* Sài Gòn, Dũng *basse* Dalat, Hải *guitare* Dalat, Lâm Đồng, TXLý, Hồng Hạnh, nhất là Lưu Chánh Quỳnh, tay *trompette* lừng danh một thuở của Miền Nam hiện đang định cư ở San Francisco).

Anh Vui nói:

“Lưu Chánh Quỳnh rất muốn gặp em. Hai anh chỉ còn ‘*một chút em*’, làm sao không quý trọng?”

Thật cảm động! Tôi cũng chỉ còn “*hai chút anh*” thôi!...

Trong thoáng chốc, tôi tưởng như đang được đưa về những tháng ngày đứng chung sân khấu với anh Lưu Chánh Quỳnh trên *dancing* Duy Tân, tiếng *trompette* ngọt lịm xé tan sương mù Dalat; những tháng ngày lưu diễn miền Trung với anh Nguyễn Quang Vui có tiếng biển gào, có tiếng lá dừa đong đưa rào rạt.

Những kỷ niệm Mũi Né, Tuy Hòa, Gò Găng, Phù Cát, Tam Quan, Bình Định, Quảng Ngãi... đêm nay sống lại với đầy đủ những người những cảnh.

Những tháng ngày... có Trần Xuân Lý bỏ tất cả Sài Gòn để lần theo từng bước giang hồ của chúng tôi...

Giao thiệp nhau đã hơn 40 năm nhưng bây giờ tôi mới gọi là “biết” anh Vui, và có lẽ anh lúc này cũng mới “biết” được Thu Vân! Cái biết của những con người từng trải chung một hoàn cảnh, một giọng kỷ-niệm-lẫn-mất-mát như nhau. Cái biết của những người nghệ sĩ sống đời phiêu bạt rày đây mai đó.

Anh kể:

“Em nhớ dịp hát Sông Cầu?”

Tôi ngần ra:

“Trong NCQC, em cũng viết về Sông Cầu. Nhưng có những điều em không nhớ hết, anh nhắc cho em nhớ đi?”

“Này nhé: Tuần lễ ở đây, ngày nào, từ sáng sớm bọn mình cũng ra đóng lều trên bãi. Mực nước biển chỉ thấp ngang đũng quần. Từ bên này bờ có thể lội bộ trên nước qua đến một đụn cát cách xa vài trăm mét. Nơi đây là cái ổ sinh sống của vô số con sò huyết. Em có nhớ ai là người chuyên nướng sò làm đồ nhắm cho mình uống rượu không?”

(Tôi lại ngần ra).

“Lê Vũ Cầu, anh chàng chuyên đóng các vai võ sĩ.”

Tôi kêu lên:

“A, em nhớ. Đẹp trai, cao lớn, mặt vuông chữ điền, rất mê bọn mình và cả mê Hồng Hạnh.”

Anh Vui cười ha hả:

“Đúng rồi. Thập niên 1990, nó nổi tiếng lắm trong các phim võ hiệp. Nó có mở một nhà hàng ăn ở Thủ Đức, mỗi chủ nhật chỉ dành riêng cho những người dân lao động đến ‘ăn chùa’. Mỗi lần gặp anh, nó rất ân cần, hay nhắc lại thời gian lưu diễn với anh em mình trong đoàn Sống Chung.”

Rồi anh đột ngột:

“Bây giờ nó chết rồi.”

Trái tim tôi lặng ngắt.

Anh thêm:

“Em là nhà văn. Có những người bạn đã chết, em nên ghi lại kỷ niệm với họ. Ví dụ: *‘Một lần đoàn về hát ở rạp Cây Gõ, Lê Vũ Cầu từ hậu trường vào ban nhạc tìm anh báo tin: Chị Thu Vân đang bị bao vây, anh nên đưa chị về ngay, để mọi sự em ở lại lo cho... Anh bèn nhờ anh Hải guitare bên Cổ Nhạc đảm trách hai chỗ trống bên Tân Nhạc...’*”

Anh Vui nói lấp lửng, nhưng tôi hiểu liền cái ý sau cùng của anh.

Đúng là ân tình! Chỉ mong mượn những lời viết này để tưởng nhớ linh hồn một người bạn, một đứa em tên Lê Vũ Cầu đã thật hết lòng với cả Lý lẫn tôi.

Ký ức sống lại qua cuộc trò chuyện với anh Nguyễn Quang Vui đã đẩy xa trong tôi mọi chán nản. Tôi lại cầm lên cây violon và sống với nó suốt ngày thứ bảy hôm sau. Miên man đàn từ sáng đến tối. Các bài kỹ thuật rất khó bị chôn vùi từ sau khi rời trường Nhạc, bây giờ được lôi ra hết. Một điều đáng mừng là tôi lướt qua rất dễ.

Đến một hồi tự dung thấy bốn ngón bấm bên bàn tay trái bỗng mềm ra, cách đưa archet của tay phải nhanh nhẹn và nhẹ nhàng hơn, rồi, từ cây đàn gia bảo hơn 200 tuổi của Cha phát ra những âm thanh náo nức. Trái tim bóp thắt trong mừng rỡ. Người tình đầu tiên đã quay lại. Dầu chỉ mới một ngày nên thấy vẫn còn bỡ ngỡ, nhưng tôi tin với bản chất kiên quyết, tôi sẽ “chộp” lại được người ấy ngày mai... ngày mốt... hoặc vào tuần sau, tháng sau.

Từ bây giờ cho đến ngày nhắm mắt, tôi nguyện chẳng bao giờ còn bỏ quên “con người” đã từng theo sát bên tôi, rồi lại bị nằm chờ đợi tôi đến mỗi mòn trong chiếc hộp gỗ.

Chính tôi là đứa bạc!

Nhưng cũng phải tự bào chữa cho mình bằng một câu nói với anh Uyên Thao trong tác phẩm Viết Cho Người Chết bài 88:

****/ Chuyện đời nay.***

San Jose, thứ Tư July 20/2017

Hôm rày nhà cửa bừa bộn phải ra sức dọn, cả Người Âm Nhạc lẫn Người Văn Chương đều bị xếp xó. Trái tim nặng chịch, tâm tư bất an theo sự đợi chờ của họ. Sáng nay tìm về Người Âm Nhạc thì thấy như có vẻ hờn giận, suốt gần một tiếng đồng hồ để mặc TVân loay hoay hoài vẫn không đưa tay ra chào đón.

Bây giờ mới hiểu tâm trạng anh Ngọc, TNH hoặc bất cứ ai lâm vào cảnh trái tim phải xẻ làm đôi cho hai phía hôn nhân và tình cảm.

*Trường hợp TVân có điểm khác là cả hai Người đều được TVân chân thật yêu thương; chỉ tùy theo “trạng thái tâm hồn và sự thuận tiện thời gian” mới “**tự mình tìm đến Người**” nào sau, Người nào trước.*

Thời tuổi trẻ chỉ mới thấy “lấp ló” Người Văn Chương, nên tâm tư dành hết cho Người Âm Nhạc, mọi nỗi buồn cũng chỉ “Người ấy” chia xẻ, mọi đắng cay gặp phải cũng chỉ khóc thầm với “Người ấy” thôi.

Khi Người Văn Chương xuất hiện, lại quên hẳn Người Âm Nhạc!

Kẻ TVân cũng là đứa bạc! Nhưng còn biết làm sao? Chỉ mong Người này (hay Người kia) hiểu rõ cái bản chất đáng tội nghiệp của TVân để mà tha thứ. Không phải “giàu” mà sượng (như anh Văn Thanh nói). Thật khổ muốn chết! Người ta được một người tình đã là quý, mình một lúc hai người, biết bỏ ai, gần ai đây?

(Trích VCNĐC bài 88).

[]

*Trần Thị Bông Giấy
(Bài viết xong tại San Jose Chủ Nhật,
April 21, 2019 1:32 khuya).*

[]

